

ਇਕ ਢੁਕਵੀਂ ਖਿੱਛਲ ਲਿਖਤ

ਨਿੱਜੀ ਸਲਾਮ ਦੁਆ (4:21, 22)

²¹ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਸੰਤ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਭਾਈ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਦੇ ਹਨ। ²²ਸਾਰੇ ਸੰਤ ਪਰ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਓਹ ਜੋ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤਾਂ 21, 22. ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਹਰੇਕ ਸੰਤ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਣਾ। ‘ਸੰਤ’ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਭਾਵ ‘ਪਵਿੱਤਰ ਜਨ’ ਜਾਂ ‘ਅਲਹਿਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ’; ਇਹ ਹਰ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਂ। (1:1 ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ, ਅਤੇ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:2 ਪੜ੍ਹੋ)। ‘ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਵਧੀਆ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਜੀਵਨ ਜੀਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੈ।’¹ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੇ ‘ਮਸੀਹੀ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਜਿਨੇ ਸੰਤ ਹਨ’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ ਸੀ (1:1)। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਭੇਜਿਆ।

ਪੌਲੁਸ ਨੇ ‘ਹਰੇਕ ਸੰਤ ਨੂੰ ਸੁਖਸਾਂਦ’ ਆਖਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ? ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹੇ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ; ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਿਫਰ ਇਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖੋ।’ ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ (1:1), ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਗੂ ਦੂਜੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦਾ ਸਲਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਂ ਦੇਣ ਵਾਂਗ ਇੱਥੇ ਨਾਂਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 16:3–15)। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੌਲੁਸ ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਇੱਥੇ ਉਹ ਸ਼ਾਇਦ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨਾਲ ਬੰਦਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਨਾਂਅ ਲਿਖਣ ਲਗਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਨੂੰ ਡਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੋਈ ਛੁਟ ਨਾ ਜਾਵੇ।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਭਾਈ ਹਨ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਦੇ ਹਨ। ‘ਭਾਈ’ ਬਹੁਤ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਿਹੜਾ ਜਿਹੜੇ ਤਿਮੋਥਿਉਸ (1:1) ਅਤੇ ਹੋਰਣਾ ਸਣੇ (ਵੇਖੋ ਕੁਲੋਸੀਆਂ 4:14; ਫਿਲੋਮੋਨ 23, 24)। ਰੋਮ ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਸਨ। (ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਕਤ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਰੋਮ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤਿਮੋਥਿਉਸ ਹੋਵੇਗਾ [ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:20], ਪਰ ਹੋਰ ਵੀ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਮ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।)

ਆਇਤ 22. ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸਾਰੇ ਸੰਤ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹ ‘ਸੰਤ’ ਰੋਮ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਪੌਲੁਸ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਸੰਗਤੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਫਿਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਉਸ ਖ਼ਾਸ ਜਮਾਤ ਨੂੰ ਵੱਖਰਿਆਂ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਲਾਮ ਘੱਲੇ ਸਨ: ਪਰ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜੋ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ‘ਕੈਸਰ’ ਰੋਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਨਾਂ ਸੀ। ਜਿਸ ਕੈਸਰ ਦੀ ਗੱਲ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੀਤੀ ਉਹ ਨੀਰੋ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਉੱਤੇ 54–68 ਈਸਵੀ ਤਕ ਹਕੂਮਤ ਕੀਤੀ। ਰਸੂਲ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚੋਂ’ ਕਿਹਾ? ਇਸ ਸੰਖੇਪ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਦਵਾਨ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੁਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ’ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਨੀਰੋ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜ਼ਰੂਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਖ਼ੂਨੀ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਹੋਣ। ਇਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਸਮਝਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ‘ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਰੀਤ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਹ ਲੋਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਨੌਕਰ’ ਸਨ।¹²

ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਰੋ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਦੀਆਂ ਖ਼ਾਸ ਟੁਕੜੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਰਖਵਾਲੀ ਲਈ ਰੱਖੇ ਗਏ ਲੋਕ ਮਸੀਹੀਅਤ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਏ ਹੋਣ (ਵੇਖੋ 1:13)। ਮੁੱਢਲੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਖ਼ਾਸ ਰੋਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਿਲਣ ਆਉਂਦੇ ਸਨ ਜਿਸ ਕਾਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ।¹³ ਇਹ ਰਵਾਇਤ ਇਹ ਵੀ ਫੈਲੀ ਕਿ ਨੀਰੋ ਦੀ ਪਤਨੀ ਆਪ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।¹⁴ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ’ ਕੌਣ ਕੌਣ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿਚ ਬਦਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਅਸੀਂ ਐਨਾ ਆਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਘਰ ਦੇ ਜਿੰਨੇ ਲੋਕ ਪੌਲੁਸ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਉਹ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ‘ਤੂੰ ਬੇੜੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਹੈਂ?’ ਇਸ ਤੋਂ ਰਸੂਲ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦਾ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਬਦਲ ਗਏ (ਰੋਮੀਆਂ 1:16) ਅਤੇ ਇਹੀ ਲੋਕ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਮਹਿਲ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ਖ਼ਬਰੀ ਲੈ ਗਏ।

ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਰੋਮ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਲੇਰੀ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੱਭਿਅ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸੀ। ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਇਕ ਰੋਮੀ ਬਸਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਰੋਮੀ ਜੰਗਾਂ ਦੇ ਜੋਧੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਝ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ ਫ਼ਿਲਿੱਪੋ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜੇ ਰੋਮੀ ਵਿਚ ਨੀਰੋ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹੋਣਗੇ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।

‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰਾਣੇ ਵਿੱਚੋਂ’ ਦੇ ਪਹੇਲੀਨੁਮਾ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਦੇ ਸੰਬਧ ਵਿਚ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁਮਕਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਜੀਲ ‘ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਖੋਹ’ ਵਿਚ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਸੀ। ਲੇਖਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਨਮੂਨਾ ਇਹ ਹੈ:

ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖ਼ਰੀ ਦਾਇਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ‘ਸੰਤਾਂ’ ਦਾ ਹੋਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ... ਨੀਰੋ ਇਕ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ [ਸੀ] ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਅਯਾਸੀ ਅਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਨਾਲ ਲਗਭਗ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਦਾ ‘ਘਰ’ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਐਨੇ ਹਨੇਰੇ ਅਤੇ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਬੁਰਿਆਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮਸੀਹ ਦੀ ਇੰਜੀਲ ਨੇ ਜੜ੍ਹ ਫੜ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਫਲ ਲਿਆਂਦਾ ਸੀ।¹⁵

ਮਸੀਹ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਬੇਪਰਤੀਤੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਵੜ ਗਿਆ ਸੀ। ... ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਠਰੀਆਂ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਉਹਦਾ ਨਾਂਅ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਮੰਨ ਕੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਉਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਅਤੇ ਇਹ ਸਭ ਨੀਰੋ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠਾਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ।^੯

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸੌ ਫ਼ੀਸਦੀ ਰੋਮੀ ਅਤੇ ਕੈਸਰੀ ਬਣ ਕੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਸੀ, ਅਤੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਕੇ ਗੁਆਉਣ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ [ਸੀ] ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ [ਮਸੀਹੀ] ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੀਤੀ ਨਾਲੋਂ ਨਿਯਮ ਨੂੰ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲੋਂ ਪਿਆਰ ਨੂੰ, ਕੈਸਰ ਨਾਲੋਂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ।^੭

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਹੀ ਗਵਾਹੀ ਦਾ ਅਰਥ ਰੰਗਸ਼ਾਲਾ, ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰ, ਸਤਾਅ ਅਤੇ ਮੌਤ ਹੋਵੇਗਾ; ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਮਿਟ ਯਾਦ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਇਸ ਸਲਾਮ ਦੇ ਕਰਕੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ...^੮

ਅਸੀਸ (4:23)

²³ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਾ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਆਇਤ 23. ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਆਇਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ: ਅਸੀਸ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਖਤ ਦਾ ‘‘ਤਾਜ’’ ਹੈ।^੯ ਪੌਲਸ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਖ਼ਤ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸੰਖੇਪ ‘‘ਅਲਵਿਦਾ’’ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਸੀ ਪਰ ਰਸੂਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਤਰੀ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇਕ ਦੁਆ, ਬਰਕਤ ਦੇਣ ਨਾਲ ਕੀਤੀ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਪਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਾਵ ਉਹੀ ਹੈ: ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੁਹਾਡੇ ਆਤਮਾ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇ।

ਪੌਲਸ ਨੇ ਖ਼ਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਕਿਰਪਾ’’ ਦੀ ਇੱਛਾ ਦੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ (1:2)। ਉਸ ਨੇ ਅਗਲੇ ਪੈਰਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਦੁਆ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮਸੀਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ (ਉਸ ਦੀ ਅਚਰਜ, ਕਮਾਈ ਨਾ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਪਾ) ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਤ ਮਿਲੇ।

KJV ਵਿਚ ਹੈ ‘‘ਤੁਹਾਡੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ’’ ਪਰ ਹਬ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ ‘‘ਤੁਹਾਡੀ ਰੂਹ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇ’’ ਦਾ ਪੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਭਾਵੇਂ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇਂ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਰਥ ਉਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ‘‘ਆਤਮਾ’’ ਦਾ ਅਰਥ ‘‘ਦੂਜੇ ਅੰਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਲਹਿਦਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਇਕ ਭਾਗ’’ ਨਹੀਂ ‘‘ਬਲਕਿ ਉਸ ਦੇ ਵਜੂਦ ਦਾ ਸਾਰ, ਭਾਵ ਉਹਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਪੂਰਾ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ [ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6:18; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:22; ਫਿਲੋਮੋਨ 25]।’’¹⁰ ਜੇ ‘‘ਆਤਮਾ’’ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਕਿਰਪਾ ਤੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਭ ਆਤਮਾ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਆਇਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ‘‘ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ’’ ਵਾਕਅੰਸ਼ ਹੈ। ‘‘ਕੈਸਰ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਪੌਲਸ ਨਾਲ ਕਾਲਕੋਠਰੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਪੌਲਸ ਨੇ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਓਸੇ ਦੀ ਹੀ [ਗੱਲ] ਕੀਤੀ।’’¹¹ ਰਸੂਲ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਟਿੱਕੀਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

KJV ਵਿਚ ਅਸੀਸੀ ‘ਆਮੀਨ’ ਸ਼ਬਦ ਨਾਲ ਮੁਕਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖਤ ਦੇ ਕਈ ਅਨੁਵਾਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜੈਰਲਡ ਐਫ. ਹਾਥਰਨ, ‘ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਬੂਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।’¹² ‘ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ ਇਹ ਫਿਲਿੱਪੋ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਅਤੇ ਹਰ ਯੁੱਗ ਅਤੇ ਹਰ ਥਾਂ ਤੇ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਕਲੀਸੀਆ ਲਈ ਰਸੂਲ ਦੀ ਦੁਆ ਦਾ ਇਕ ਦੁਕਵਾਂ ਜਵਾਬ ਹੈ।’¹³ ‘ਅੰਤ ਵਿਚ ‘ਆਮੀਨ’ ਨਾਲ ਪੌਲੁਸ ਉਸ ਸਚਿਆਈ ਦੀ ਤਸਦੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੇ ਆਖੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਅਸੀਸ ਵਿਚ ਸੁਣੇ ਗਏ ਖੁਦਾ ਦੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਲਈ ‘ਹਾਂ’ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।’¹⁴

ਸਾਰ

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਖਤ ਮੁੱਕ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਵਾਉਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਆਖਰੀ ਲਾਈਨਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਲਿਖੀਆਂ ਤਾਂ ਕਲਮ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ। ਖਤ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਣੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਖਤ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੈ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਨੂੰ ਆਖਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਸੂਲ ਨੇ ਇਪਾਫ਼ਰੋਦੀਤੁਸ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਕ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਖੁਦਾ ਵੱਲ ਵੀ ਦੁਆ ਭੇਜੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਲਪੇਟ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਸਹਿਕਰਮੀ ਨੂੰ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹ ਨੂੰ ਗਲ ਲਾਇਆ ਹਵੇਗਾ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਲੇਰ ਸੇਵਕ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਓਲੇ ਹੋਣ ਤਕ ਵੇਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। CEV ਵਿੱਚ ਪੱਤਰੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ‘ਮੇਰੀ ਪ੍ਰਾਥਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਰਹਿਮ ਕਰੇ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਅਸੀਸ ਦਵੇ।’ ਇਕ ਦੂਜੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਇਹੀ ਦੁਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ (4: 21, 22)

ਪੌਲੁਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਂਵਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵਧੀਆ ਚੁਹਾਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਆਮ ਮੈਂਬਰਾਂ ‘ਸੰਤ’ ਦਾ ਨਾਂਅ ਲਿਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ‘ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਜਿਹੜੇ ਭਾਈ ਹਨ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ, ਉਪਦੇਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿਚ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ’ ਵਿਚ ਵੀ ਸੰਤ ਸਨ। ‘ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਦੇਹ’ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ‘ਤਿਵੇਂ ਅਸੀਂ ਜੋ ਢੇਰ ਸਾਰੇ ਹਾਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਇਕ ਸਰੀਰ ਹਾਂ ਅਰ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਇਕ ਦੂਏ ਦੇ ਅੰਗ ਹਾਂ’ (ਰੋਮੀਆਂ 12: 5); ‘ਸੋ ਚੱਲੋ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੀਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਾਪ ਅਤੇ ਇਕ ਦੂਏ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਹੋਵੇ’ (ਰੋਮੀਆਂ 14: 19)।

ਪੌਲੁਸ ਦਾ PS (4: 21-23)

4: 19, 20 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਇਸ ਚਰਮ ਤੇ ਪੁੱਜਿਆ: ‘ਅਤੇ ਮੇਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੇਜ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰੇਕ ਬੁਝ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਯਿਸੂ ਵਿਚ ਸੰਪੂਰਨ ਕਰੇਗਾ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜੁੱਗੋ ਜੁੱਗ ਵਡਿਆਈ ਹੋਵੇ। ਆਮੀਨ।’ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਹੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਗੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਜੋੜ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਆਖਰੀ ਤਿੰਨ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦਾ PS (ਪਿੱਛਲ ਲਿਖਤ) ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਕਈਆਂ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਆਇਤ 20 ਦੇ ਬਾਅਦ ਪੌਲਸ ਨੇ ਕਲਮ ਉਠਾ ਕੇ ਆਖ਼ਰੀ ਲਾਈਲਾਂ ਆਪ ਲਿਖੀਆਂ। ਥੌਸਲੁਨਕੀਆਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਖ਼ਤ ਵਿਚ ਅਖ਼ੀਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, ‘‘ਮੇਰਾ ਪੌਲਸ ਦਾ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸਲਾਮ। ਹਰੇਕ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ ਇਹੋ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਮੈਂ ਲਿਖਦਾ ਹਾਂ’’ (2 ਥੌਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 3: 17; ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 6: 11; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4: 18)। ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ‘‘ਮੈਂ ਪੌਲੇ ਵਾਲਾਂ ਵਾਲੇ ਰਸੂਲ ਦੇ ਆਪਣੀ ਹੱਥਕੜੀ ਬਾਂਹ ਇਪਾਫ਼ਿਰੋਦੀਤੁਸ ਵੱਲ ਕੀਤੀ, ਉਹਦੇ ਹੱਥੋਂ ਕਲਮ ਫੜੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ।’’¹⁵

ਅਸੀਂ ਪੱਕਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਪੌਲਸ ਨੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਹੀ ਲਿਖੇ ਸਨ ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖ਼ਤ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਫੋਕਸ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਕੈਸਰ ਦਾ ਘਰਾਣਾ (4: 22)

ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਸਬਕ ਸਿੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਤ ਹੈ ਸਨ। ਇਕ ਇਹ ਹੈ ਜੇ ਇੰਜੀਲ ਉਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਅੱਪੜ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਅੱਪੜ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੰਜੀਲ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੈ (ਰੋਮੀਆਂ 1: 16)! ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਬਕ ਸਿੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਵੇਂ ਕੀਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਹੋਵੇ ਉਹ ਮਸੀਹੀ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਰਡਮੈਨ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਿਤ ਨਾ ਪਾ ਸਕੇ। ਰੂਹਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੋਰਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਸਾਨ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵਧਦੀ ਬਲਕਿ ਇਹੀ ਕਾਫ਼ਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਵੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਣੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਤਾਂ ਦੇ ਹੋਣਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਇਹ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋੜ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸੀ।... ਜਿੱਥੇ ਸੰਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਕਲੀਸੀਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।...

ਫੇਰ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਸਰ ਦਾ ਘਰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਸਾਹੀ ਗਵਾਹਾਂ ਲਈ ਸਾਹੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਦਾਇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ।...¹⁶

ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋ:

- ਉਸ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਨੂੰ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।
- ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਦਾਰੇ ਜਿੱਥੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਦਾ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ ਜਾਦਾ ਹੈ।
- ਉਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਮਸੀਹੀ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
- ਫ਼ੌਜੀ ਦਸਤੇ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਦੁਨੀਆਦਾਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ।
- ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ ਰਵਾਇਤੀ ਧਾਰਮਿਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ‘‘ਧਾਰ ਲਵੋ ਅਤੇ ਇਸ ਜੁੱਗ ਦੇ ਰੂਪ ਜੇਹੇ ਨਾ ਬਣੋ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਬੁੱਧ ਦੇ ਨਵੇਂ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੋਰ ਸਰੂਪ ਵਿਚ ਬਦਲਦੇ ਜਾਓ’’ (ਰੋਮੀਆਂ 12: 2)। ਖ਼ੁਦਾ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖੋ। ਅਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ‘ਕੈਸਰ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਸੰਤ’ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਗੱਲਾਂ

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਝਲਕ ਲਈ ਇਕ ਮਿਟ ਦਿਓ: ‘ਅਨੰਦ ਭਰੀ ਮਸੀਹੀਅਤ।’ ਰਸੂਲ ਨੇ ਬਾਰ ਬਾਰ ‘ਅਨੰਦ’ ਕਰਨ ਲਈ ਆਖਿਆ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 3: 1; 4: 4)। ਜਿਸ ‘ਅਨੰਦ’ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ‘ਮਸੀਹ ਵਿਚ’ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 4: 7, 19)। ਇਸ ਅਨੰਦ ਦੇ ਭਾਗੀ ਬਣਨ ਲਈ ਮਸੀਹ ਵਚ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਣਾ (ਰੋਮੀਆਂ 6: 3, 4; ਗਲਾਤੀਆਂ 3: 27) ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਾ (ਮੱਤੀ 16: 24) ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਮਗਰ ਚੱਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰੇ ਇਸ ਛੋਟੇ ਖ਼ਤ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲੈਣਾ ਹੈ!

ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਤ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਵਕਤ ਅਸੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਉਹ ਬੇਕਾਰ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇ ਅਸੀਂ ਖ਼ਤ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੇ:

... ਉਸ ਬੀਜੇ ਹੋਏ ਵਚਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸੱਕਦਾ ਹੈ ਨਰਮਾਈ ਨਾਲ ਕਬੂਲ ਕਰ ਲਓ। ਪਰ ਵਚਨ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਵੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇ ਕੇ ਨਿਰੇ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੋ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਵਚਨ ਦਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਓਸ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਸੀਸੇ ਵਿਚ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਓਸੇ ਵੇਲੇ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਜੋ ਮੈਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਜਿਹ ਨੇ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਅਰਥਾਤ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਵੇਖਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਸੁਣਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜਾ ਭੁੱਲ ਜਾਵੇ ਸਗੋਂ ਕਰਮ ਦਾ ਕਰਤਾ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਧੰਨ ਹੋਵੇਗਾ (ਯਾਕੂਬ 1: 21–25)।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਦੇ ਖ਼ਤ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਵਿਚ ਅਪਣਾ ਲਈਏ, ਭਾਵ ਉਸ ਵਿਚ ਜੋ ਅਸੀਂ ਹਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦਾ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਖ਼ਤ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਮਨ ਨੂੰ ਸਰੂਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ‘ਪਰਮੇਸੁਰ ... ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚ ... ਕਰਦਾ ਹੈ’ (2: 13)। ‘ਕਰਦਾ ਹੈ’ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਸ਼ਬਦ ‘energy’ (ਊਰਜਾ) ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖ਼ੁਦਾ ਸਾਨੂੰ ਊਰਜਾ ਵਾਂਗ ਕਰਦਾ ਹੈ! ਅਧਿਆਇ 3 ਵਿਚ ਰਸੂਲ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਪ੍ਰਭੂ ‘ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਸਭਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਸ ਵਿਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਾਡੀ ਦੀਨਤਾ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਵਟਾ’ ਦਵੇਗਾ (3: 21)। ਅਧਿਆਇ 4 ਵਿਚ ਪੌਲਸ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ, ‘ਉਹਦੇ ਵਿਚ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਮੈਂ ਸਭੇ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ’ (4: 13)। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *dunamai* ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਬਲ ਦੇਣਾ’ ਹੈ, ਉਹੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਦਾ ‘ਡਾਇਨਾਮਾਈਟ’ ਮਿਲਿਆ ਹੈ!

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਅਡਰਮੈਨ, ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੂ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼ (ਫਿਲਾਡੈਲਫੀਆ: ਦ

ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1932; ਰੀਪ੍ਰਿੰਟ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1983), 152. ²ਵਾਲਟਰ ਬਾਉਰ, *ਏ ਗ੍ਰੀਕ-ਇੰਗਲਿਸ਼ ਲੈਕਸਿਕਨ ਆਫ ਦ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਐਂਡ ਅਦਰ ਅਰਲੀ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਲਿਟਰੇਚਰ*, ਜਿਲਦ 3, ਸੋਧ ਐਂਡ ਸੰਪਾ. ਫ੍ਰੈਡਰਿਕ ਵਿਲੀਅਮ ਡੈਂਕਰ (ਸਿਕਾਗੋ: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸਿਕਾਗੋ ਪ੍ਰੈਸ, 2000), 560. ³ਅਰਲ ਐੱਫ. ਪਾਮਰ, *ਇੰਟੇਗ੍ਰਿਟੀ ਇਨ ਏ ਵਰਲਡ ਆਫ ਪ੍ਰਿਟੇਂਸ: ਇਨਸਾਈਟਸ ਫ਼ਰਮ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਡਾਊਨਰਜ਼ ਗ੍ਰੇਵ, ਇਲਿਨੋਇ: ਇੰਟਰਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1992), 176-77. ⁴ਚਾਰਲਸ ਆਰ. ਸਵਿੰਡਲ, *ਲਾਫ ਅਗੇਨ* (ਡੱਲਾਸ: ਵਰਡ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ, 1992), 235; *ਏ ਹੋਮਿਲੇਟਿਕ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਦ ਬੁਕ ਆਫ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼*, ਸੰਪਾ. ਗਾਰਲੈਂਡ ਏਲਕਿੰਸ ਅਤੇ ਥੋਮਸ ਬੀ. ਵਾਰੇਨ (ਸੇਂਮਫਿਸ: ਗੈਟਵੇਲ ਚਰਚ ਆਫ ਕ੍ਰਾਈਸਟ, 1987), 289-90 ਵਿਚ ਵੈਂਡਲ ਵਿਕਲਰ, "ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ; ਗੱਡ ਵਿਲ ਪ੍ਰੋਵਾਈਡ; ਸੇਂਟਸ ਇਨ ਸੀਜ਼ਰ'ਜ਼ ਹਾਊਸਹੋਲਡ; ਸੈਲਊਟੇਸ਼ਜ਼ ਐਂਡ ਦ ਬੈਨੇਡਿਕਸ਼ਨ।" ⁵ਅਰਡਮੈਨ, 153. ⁶ਸਵਿੰਡਲ, 235. ⁷ਕੈਰਲ ਸਿਮਕੋਕਸ, *ਦੇਅ ਮੇਟ ਐਟ ਫਿਲਿੱਪਾਇ: ਏ ਡਿਵੋਸ਼ਨਲ ਕਮੈਂਟਰੀ ਆਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼* (ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਆਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪ੍ਰੈੱਸ, 1958), 158. ⁸ਅਰਡਮੈਨ, 154. ⁹ਰਾਲਫ ਪੀ. ਮਾਰਟਿਨ, *ਦ ਐਪਿਸਟਲ ਆਫ ਪੌਲ ਟੁ ਦ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼*, ਸੋਧਿਆ ਅੰਕ, *ਟਿੰਡੇਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੈਂਟਰੀਜ਼* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਨਸ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਕੰ., 1987), 187. ¹⁰ਰਿਚਰਡ ਬੀ. ਗੱਡਿਨ, ਜੂਨੀ., *ਨੋਟਸ ਆਨ ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼, ਦ NIV ਸਟੱਡੀ ਬਾਈਬਲ*, ਸੰਪਾ. ਕੈਨਥ ਬਾਰਕਰ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਜ਼, ਮਿਸ਼ਿਗਨ: ਜ਼ੌਡਰਵਨ ਪਬਲੀਸ਼ਿੰਗ ਹਾਊਸ, 1985), 1810.

¹¹ਪਾਮਰ, 177. ¹²ਜੈਰਲਡ ਐੱਫ. ਹਾਅਬੋਰਨ, *ਫਿਲਿੱਪੀਅੰਜ਼*, ਵਰਡ ਬਿਬਲੀਕਲ ਕਮੈਂਟਰੀ, ਜਿਲਦ 43 (ਵਾਕੋ, ਟੈਕਸਸ. ਵਰਡ ਬੁਕਸ, 1983), 216. ¹³ਮਾਰਟਿਨ, 187. ¹⁴ਹਾਅਬੋਰਨ, 216. ¹⁵ਸਵਿੰਡਲ, 237. ¹⁶ਅਰਡਮੈਨ, 154.